

opusdei.org

Pielgrzymka św. Jana Pawła II na Ukrainę - 2001 r.

„Nikt jeszcze w historii nie powiedział tyle dobrego o Ukrainie” – mówili komentatorzy o pielgrzymce Jana Pawła II z 2001 roku, w czasie której wzywał do oczyszczenia pamięci i pojednania. Podajemy za jp2online.pl relacje z tej historycznej pielgrzymki.

06-03-2022

Cele pielgrzymki Pielgrzymka na Ukrainę odbywała się w cieniu politycznych konfliktów. Rządzący krajem prezydent Leonid Kuczma zdecydował się zaprosić papieża wbrew woli Rosji – sąsiada, od którego Ukraina była w pewnej mierze zależna. Dla Kuczmy – ale i dla bardzo wielu Ukraińców – przyjazd Jana Pawła II miał pozwolić Ukrainie zaistnieć w świadomości Zachodu i był wyrazem orientacji Ukrainy na Europę Zachodnią. Jednocześnie Kuczma liczył na zwiększenie własnej popularności i stabilizację kraju, wstrząsanego politycznymi aferami i problemami gospodarczymi.

Ojciec święty nie odżegnywał się od politycznych kontekstów swojej wizyty. Wpisywał się w nie, mówiąc dużo o europejskiej tożsamości Ukrainy i potrzebie pracy na rzecz dobra wspólnego. Jednak jego wezwanie Ukraińców do jedności

wykraczało daleko poza perspektywy polityków.

Szczególną uwagę papież poświęcił jedności wyznań chrześcijańskich. Na Ukrainie dominuje wyznanie prawosławne, a katolicy funkcjonują w obrębie dwu wyznań – rzymskokatolickiego i greckokatolickiego (tzn. obrządku wschodniego, ale w jedności z papieżem). Przyjechał na Ukrainę oddać cześć Kościołowi, który przetrwał krwawe prześladowania komunistyczne, czego wyrazem była beatyfikacja greckokatolickich męczenników. Kanonizacja polskich błogosławionych: abp. Józefa Bilczewskiego i ks. Zygmunta Gorazdowskiego była okazją do podjęcia pojednania ukraińsko-polskiego.

Kontekst Wyznaniowy

Plany Jana Pawła II, by odwiedzić Ukrainę, zostały przez Ukraińców

przyjęte dobrze, poza jednym wyjątkiem. Na Ukrainie były trzy duże Kościoły prawosławne, z czego dwa uważały się za Kościoły wyłącznie ukraińskie, a jeden – Ukraiński Kościół Prawosławny Patriarchatu Moskiewskiego – podporządkowany jest patriarsze Moskwy. Właśnie część hierarchii zależna od patriarchy Moskwy wystąpiła bardzo ostro przeciwko planowanej pielgrzymce. Rzecznik prasowy patriarchatu moskiewskiego powiedział: „Naród ukraiński wystarczająco twardo stoi przy swojej tradycyjnej wierze i nie potrzebuje, aby jakaś siła zewnętrzna stawała się katalizatorem jego dążenia do odrodzenia duchowego”. Związany z tą częścią prawosławnych biskupów Związek Bractw Prawosławnych Ukrainy zorganizował cztery duże manifestacje przeciwko przyjazdowi papieża. Rzecznik Związku w obecności biskupa oświadczył:

„Przeżyliśmy Hitlera, to przeżyjemy i papieża”. Sam patriarcha moskiewski zorganizował w czasie pielgrzymki papieskiej konkurencyjną wizytę na Białorusi, podczas której apelował „o jedność w wierze słowiańskich narodów Białorusi, Rosji i Ukrainy”. **Więcej**

Pielgrzymka na Ukrainę - cytaty Jana Pawła II

„Pamięć przeszłości nie powinna być dzisiaj przeszkodą do wzajemnego poznania, które by sprzyjało braterstwu i współpracy. Świat szybko się zmienia: to, co wczoraj było nie do pomyślenia, dzisiaj znajduje się w zasięgu ręki. Chrystus zachęca nas wszystkich do ożywienia w sercu uczucia braterskiej miłości. Czyniąc z miłości dźwignię, można z pomocą Bożą przemienić świat”.

Przemówienie powitalne,
lotnisko Boryspol, 23 czerwca
2001 r.

„Wolność jest wymagająca i w pewnym sensie trudniejsza niż niewola! (...) Nie przechodźcie z niewoli reżimu komunistycznego do niewoli konsumizmu, innej formy materializmu, który nawet nie odrzucając Boga, faktycznie Go neguje, wyłączając Go z życia. Bez Boga nie możemy nic dobrego uczynić. Z Jego natomiast pomocą potraficie podjąć wszystkie wyzwania chwili obecnej. Potraficie dokonać zobowiązujących wyborów, idąc pod prąd, na przykład decydując się pozostać wiernymi Ojczyźnie, nie ulegając mirażom łatwych fortun za granicą. Jesteście potrzebni tutaj, wy, młodzi, gotowi do wniesienia wkładu w

poprawę stosunków społecznych, kulturalnych, gospodarczych i politycznych w kraju. Tu potrzeba talentów, w które jesteście bogaci, dla przyszłości tej waszej ziemi, która ma za sobą chwalebłą przeszłość”.

Przemówienie do młodzieży,
Lwów, 26 czerwca 2001 r.

„(...) patrz z ufnością w przyszłość. To jest właściwy czas! To jest czas nadziei i odwagi. Życzę, aby Ukraina mogła w pełni włączyć się do Europy, która powinna obejmować cały kontynent od Atlantyku do Uralu. Jak powiedziałem (...) nie może być »pokojowej Europy zdolnej do szerzenia cywilizacji bez osmozy i uczestnictwa różnych komplementarnych wartości«,

które są typowe dla Wschodu i Zachodu”.

Przemówienie pożegnalne,
Lwów, 27 czerwca 2001 r.

.....

Viaggio Apostolico in Ucraina:
Cerimonia di congedo -

Aeroporto internazionale, Lviv
(27 giugno 2001)

◦ [Francese - Inglese -
Italiano - Polacco -
Portoghese -
Spagnolo - Tedesco -
Ucraino]

◦ Viaggio Apostolico in
Ucraina: Incontro
con i giovani davanti
alla Chiesa della
Natività della Madre
di Dio - Spianata di
Sykhiv, Lviv (26
giugno 2001)

[Francese - Inglese -
Italiano - Polacco -
Portoghese -
Spagnolo - Tedesco -
Ucraino]

- Viaggio Apostolico in
Ucraina: Incontro
con rappresentanti
del Consiglio
Panucraino delle
Chiese e delle
Organizzazioni
Religiose -
Filarmonica
Nazionale, Kyiv (24
giugno 2001)

[Francese - Inglese -
Italiano - Polacco -
Portoghese -
Spagnolo - Tedesco -
Ucraino]

- Viaggio Apostolico in
Ucraina: Incontro e
pranzo con i membri
dell'Episcopato
Cattolico Ucraino -
Nunziatura
Apostolica, Kyiv (24
giugno 2001)

[Francese - Inglese -
Italiano - Polacco -
Portoghese -
Spagnolo - Tedesco -
Ucraino]

- Viaggio Apostolico in
Ucraina: Incontro
con i rappresentanti
del mondo della
politica, della
cultura, della scienza
e dell'industria -
Palazzo Presidenziale
“Mariyinskyi”, Kyiv
(23 giugno 2001)

[Francese - Inglese -
Italiano - Polacco -
Portoghese -
Spagnolo - Tedesco -
Ucraino]

- Viaggio Apostolico in
Ucraina: Preghiera
alla Madonna di
Zarvaniza - Chiesa
greco-cattolica di San
Nicola (23 giugno
2001)

[Francese - Inglese -
Italiano - Polacco -
Portoghese -
Spagnolo - Tedesco -
Ucraino]

◦ Viaggio Apostolico in
Ucraina: Cerimonia
di benvenuto -
Aeroporto
internazionale
Boryspil, Kyiv (23
giugno 2001)

[Francese - Inglese -
Italiano - Polacco -
Portoghese -
Spagnolo - Tedesco -
Ucraino]

.....

pdf | dokument generowany
automatycznie z <https://opusdei.org/pl-pl/article/pielgrzymka-sw-jana-pawla-ii-na-ukraine-2001-r/> (24-02-2026)